

Esthers Bok.

Inledning.

Esthers Bok har sitt namn af den fromma Judiska qvinnu, hwilkens märkligt världiga lefnads-händelser den beskriver, såsom ett af de största exempel på Guds försyns omwårdnad om Judafolket äfwen under fångenskapen. Wi böra härwid komma ihåg, att en stor del af Judarne qwarblefwo i de Babyloniska och Persiska länderna, och både dessa och de, som hade återwändt till Juda-landet, hotades med undergång under en tyrannisk konung, som sjelf regerades af ärelöshet och listiga smidare och gunstlingar. Äfwen folket i det stora förenade riket hade genom långvarigt förtryck blifwit så förswagadt och alla själskrafter till den grad qwäfsda, att det icke wågade tänka på något möjlighigt äfwen mot de ursinnigaste företag af sina konungar. Konung Ahasverus, som i denna bok omtalas, är den namnlunnige Kerges, som äfwen i werldshistorien framstår såsom på en gång den grymmaaste tyrann och den swagaste wällustling.

Esthers bok är en trogen tidsbild, den wisar, huru djupt det Judiska folket hade nehsjuntit i swaghet och ofunnighet ibland de främmande folken. Tron på Israels Gud war icke blott hos de flesta flodnad, utan hos en stor del af dem war äfwen kunskapen om Gonom så fördunklad, att de woro i beständig fara att förfalla i samma afguberi, som de hebningar, bland hwilka de lefde, om icke Herren beständigt hade wakad öfwer dem och genom sådana underbara stidelser återwäckt dem till eftertänka och till längtan efter en ny förening med Gonom.

Esthers bok kan delas i tre afdelningar, hwaraf den första berättar Esthers upphöjelse och Mardechais förtjenster, Cap. 1, 2; den andra Samans upphöjelse och hans gudlösa affigter att utrota Judafolket, Cap. 3—5, och den tredje afdelningen berättar, huru Saman sjelf föll i den grop, som han gräfwit för andra.

1. Capitel.

Ahasveros gästabud. Dasthi förakt,
dom, straff.

Uti Ahasveros tid, hwilkten rådande war allt ifrån Indien intill Ethiopien öfwer hundrade sju och tjugu land;

2. Då han satt på sin konungsliga stol i den staden Susan;

3. I tredje året hans rikes gjorde han ett gästabud när sig åt alla sina förstar och tjenare, nemligen åt de wärdiga i Persien och Meden, landshöfdingar och öfwerstar i sina land;

4. På det han skulle låta se sitt rikets härliga rikedomar och det kosteliga präal af sitt majestät i många dagar, nemligen i hundrade och åttatio dagar.

Under dessa 180 dagar blefwo de förnämde från alla rikets trakter, i den mån de antommo, konungsligt förplägade. Sannolikt är, att konungen på detta sätt wille förwisja sig om an-

derfätlig trohet och lydhad i alla sina länder, under det han företog det stora kriget emot Grefland.

5. Då de dagar ute woro, gjorde konungen ett gästabud åt allt folket, som i staden Susan war, både stora och små, i sju dagar, uti en sal i trädgården inwid konungshuset.

6. Der woro upphängda hwita, röda och gula tapeter, fattade med linne- och skarlatanståg, uti silfverringar på marmorstober; bänkarna woro af guld och silfwer på golfwet, som lagdt war med grödn, hwit, gul och svart marmorsten.

7. Och dryckerna bar man in uti gylbene kar, och ju andra och andra kar; och konungsligt win tillspyllest, såsom konungen det wäl förwadde.

8. Och man lade ingen fbre, hwad han dricka skulle; ty konungen hade besallt alla föreståndärena i sitt hus, att hwar och en skulle gbra, såsom honom lyfte.

Den utomordentliga pratt och hyppighet wid det Persiska hofwet, som här beskrifwes, kunde icke annat än verka stadligt icke blott på konungen och hans hof, utan på hela folket.

9. Och drottningen Basthi gjorde också ett gästabud för qvinnorna uti konungshuset, der konung Ahasveros plägade wistas.

10. Och på sjunde dagen, då konungen wardt lustig af winet, sade han till Memuchan, Bistha, Harbona, Bigtha, Abagtha, Sethar och Charcas, de sju kamererare, som för konung Ahasveros tjente,

11. Att de skulle hafwa drottning Basthi inför konungen med drottningkronan, på det han skulle låta folket och förstarne se hennes dåjellighet; ty hon war dåjellig.

12. Men drottning Basthi wille icke komma efter konungens ord genom hans kamererare. Då wardt konungen ganska wred och upptänd i grymhet.

Konungens kända swaghet och det till en hög grad stigande qwinnowäldet ingaf den stolta drottningen denna djershet. Demma olydnad war wäl icke någonting owanligt, men retade nu den swage konungen, emedan det skedde så offentligt. Afwen ibland andra hebningar är qwinnowäldet ingenting owanligt; merändels leswa qvinnorna ibland hebningarna i det yttersta förtryck, förakt och elände, men stundom slår salen om till sin motsatta ytterlighet, så att de genom list och ränker blifwa herrskande. Det är blott Bibelns rena lära, som rätt adlar qwinnan och försätter henne i sin rätta skällning, hwarigenom man och qwinna både i det husliga och allmänna lifwet kommer i ett sådant förhållande, att allmän och huslig trefnad och lyda kan uppstå.

13. Och konungen sade till de wisa, som i landets seder förfarne woro; ty konungens ärende måste hafwas inför alla förståndiga i lag och rätt;

I det persiska riket war ett fastskäldt lagwäsen för handen.

14. Men de näste, som när honom woro, woro Charsena, Sethar, Abmatha, Charisk, Meres, Marsena och Memuchan, de sju förstar af Persien och Medien, som sågo på konungens ansigte, och sutto främst i riket;

15. Swad man gdra skulle drottning Basthi för en rätt, derföre att hon icke gjort hade efter konungens ord genom hans kamererare.

16. Då sade Memuchan inför konungen och förstarne: Drottning Basthi hafwer icke allenast illa gjort emot konungen, utan och emot alla förstar och allt folk uti konung Ahasveros land.

17. Förth detta stycket af drottningen kommer wäl ut till alla qvinnor, så att de stola föratta sina män för sina bögon, och stola säga: Konung Ahasveros böd drottningen Basthi komma inför sig, men hon wille icke.

18. Så warda nu de förstinnor i Persien och Medien sammalunda sägande till alla konungens förstar, när de så detta drottningens stycke hbra; så skall förattelse och wrede nog upphäfwä sig.

19. Om konungen så täckes, så låte han ett konungsligt bud af sig utgå, och skrifwa efter de Persers och Meders lag,* hwilken man icke öfwerträda tör, att Basthi icke mer skall komma inför konung Ahasveros; och konungen gifwe hennes rike åt hennes nästa, den bättre är än hon.

* Dan. 6: 8.

20. Och att detta konungens bref, som gdras skall, må förkunnadt warda i hela riket, det wäl stort är, att alla qvinnor måga hålla sina män för bögon ibland både små och stora.

21. Detta täcktes konungen och förstarne; och konungen gjorde efter Memuchans ord.

22. Då wordo bref utskände i alla konungens land, i hwart land efter des skrift och till hwart folk efter des tungomål, att hwar och en man skulle wara husbonde i sitt hus; och låt tala efter sitt folks tungomål.

Qwinnowäldet hade i landet så tagit öfwerhand, att ett sådant konungsligt påbud ansågs nödwändigt. Såsom ett stort bewis på detta öfwerwäldet finner man, att då männer tagit hustrur af sådant folk, som talade andra tungomål, så blefwo mannen, husfolket och barnen twungna att lära hennes modersmål. Nu besallde konungen deremot, att i sådana fall mannens tungomål skulle i huset begagnas. I det stora riket talades nemligen ganska många tungomål.

2. Capitel.

Drottning sökes i Basthi stad. Esther wäljes. Bigthan hängd.

Sedan detta stedt war, när konungens Ahasveros wrede hade sattat sig, kom han

Basthi ihåg, ~~hvar~~ hon gjort hade, och hwad ~~om hvar~~ beslutet war.

2. Då sade konungens swenner, som honom tjente: Man söke åt konungen upp däjeliga unga jungfrur;

Konungens omgifning fruktade nu, att den ombytliga mannen kunde ångra sitt beslut och att de, som gifwit honom det rådet att förstjuta Basthi, kunde blifwa straffade. Derföre woro de angelägna att leda hans böjelse åt annat håll.

3. Och konungen beställde skådare i alla land i sitt rike, att de låta komma tillhopa alla däjeliga unga jungfrur in till den staden Susan i fruhuset, under Hegai hand, konungens kamererares, hwilken qwinnorna watta skulle och få dem deras strud;

4. Och hwilken piga konungen täckes, den blifwe drottning i Basthi stad. Det behagade konungen, och han gjorde så.

5. Då war en Judisk man i Susan stad, han hette Mardechai,* Jairs son, Simej sons, Kis sons, Gemini sons;

* Neh. 7: 7.

6. Den med bortförd war ifrån Jerusaleml, då Jechonia, Juda konung, bortförd war, hwilken Nebucadnezar, konungen i Babel, bortförde.*

* 2 Kon. 24: 14.

Kis, Mardechais ättfader, hade wid detta tillfälle blifwit bortförd.

7. Och han war förmyndare till Hasbasia, denna är Esther, sin faderbroders dotter; förty hon hade hwarfen fader eller moder, och hon war en sager och däjellig piga: och då hennes fader och moder bleswo öfde, tog Mardechai henne för sin dotter.

8. Då nu konungens bud och beslut wardt kunnigt, och många pigor woro tillhopa hemtade till staden Susan under Hegai hand, wardt Esther också tagen uti konungshuset under Hegai hand, qwinnowaktarens.

9. Och pigan täcktes honom och hon fann barmhertighet för honom; och han skyndade sig med hennes strud, att han skulle få henne hennes del och sju däjeliga pigor utaf konungshuset dertill; och han satte henne med hennes pigor uti bästa rummet i fruhuset.

10. Och Esther sade honom intet utaf sitt folk eller sitt slägte; förty Mardechai

hade budit henne, att hon skulle icke säga det.

Det synes icke, att Esther blef frågad, af hwad folk hon war.

11. Och Mardechai spatterade hwar dag i gården åt fruhuset, att han måtte förnimma, om wäl ginge med Esther, och hwad med henne ste kunde.

12. Då nu hwarje pigas bestämnda tid kom, att hon skulle komma till konungen Ahasveros, seban hon hade warit i tolf månader i fruprydning; förty deras prydselse måste så mycken tid hafwa, nemligen sex månader med balsam och mirrham, och sex månader med godt specert, så woro då qwinnorna tillprydda;

13. Och så gick då en piga intill konungen; och hwilka hon wille, måste man få henne, som med henne gå skulle ifrån fruhuset till konungshuset.

14. Och när en om aftonen intom, gick hon om morgonen ifrån honom in uti det andra fruhuset, under Saasgas hand, konungens kamererares, frilowaktarens; och hon måste icke komma igen till konungen, utan det konungen täcktes, och han lät kalla henne wid namn.

15. Då nu Esthers tid kom, Abihails dotters, Mardechai faderbroders, den henne för dotter tagit hade, att hon skulle komma till konungen, begärde hon intet annat, än det Hegai, konungens kamererare, qwinnowaktaren, sade henne före; och Esther fann nåd för alla dem, som sågo uppå henne.

16. Men Esther wardt tagen till konungen Ahasveros uti konungshuset i tionde månaden, den Thebeth kallad, i sjunde året hans rikes.

17. Och konungen fick Esther lär afwer alla qwinnor, och hon fann nåd och barmhertighet för honom för alla jungfrur; och han satte drottningtrona uppå hennes hufwud, och gjorde henne till drottning i Basthi stad.

18. Och konungen gjorde ett stort gästabad till alla sina fbrstar och tjennare; det gästabadet war för Esthers skull; och lät landen hafwa roslighet och gaf ut konungsliga skänker.

Rolighet, d. ä. frihet från offentliga arbeten och pålayor under en wisk tid.

19. Och då man annan gång församlade jungfrur, satt Mardechaj wid konungens dörr.

Den första samlingen skedde v. 2, 3, den andra v. 8. Om denna andra samlingen talas nu här åter, för att utförligare beskrifwa händelserna i deras sammanhang.

20. Och Esther hade ännu icke sagt sitt släkte * eller folk, såsom Mardechaj henne budit hade; ty Esther gjorde efter Mardechaj ord, likasom då han hennes förmyndare war.

* Esth. 8: 1.

Esthers Judiska namn war Sabassa, som betyder myrten. Esther är ett persiskt ord, som betyder stjerna, och detta namn blef henne troligen gifwet af Mardechaj för att döja hennes folk och härtomst.

21. På samma tiden, då Mardechaj wid konungens dörr satt, worde två konungens kamererare wrede, Bigthan och Theres, som dörren waktade, och hade i sinnet, att de wille slå uppå konungen Ahasverus. *

* Esth. 6: 2.

22. Det förnam Mardechaj, och lät drottningen Esther så weta det; och Esther sade det för konungen på Mardechaj wagnar.

23. Och då man ransakade der efter, wardt det så funnet; och de worde båda hängde i träd; och det wardt beskrifwet i Skrifftan * för konungen.

* Esth. 6: 1.

3. Capitel.

Sammans stoltthet, iswer, bref.

Sedan detta skedd war, uppsatte konungen Haman, Medatha son, den Agagiten, och upphöjde honom, och satte hans stol öfwer alla förstar, som när honom woro.

2. Och alla konungens tjenare, som för konungens dörr wistades, höjde knän, och tillbådo Haman; ty konung Ahasverus hade så budit; men Mardechaj höjde icke knän, och tillbad honom icke.

I österlanden är det ännu wanligt att för herrskare nedfalla och böja ansigtet till jorden. Någon afgudisk dyrkan menas härmed icke alltid, men i hedendomen är det en wanlig tanke, att utmärkta och höga mennistor äro gubar, och enligt Persernas lära war konungen en synlig

uppenbarelse af Ihusets gud, som de kallade Ormuz. Således war det afgudadyrkan att nedfalla för konungen på detta sätt.

3. Då sade konungens tjenare, som för konungens dörr woro, till Mardechaj: Hwi öfwerträder du konungens bud?

4. Och som de hwar dag sade honom sådant, och han skötte intet derom, sade de det för Haman, att de skulle få se, om Mardechaj wille blifwa ståndande wid sin ord; ty han hade sagt dem, att han war en Jude.

5. Och då Haman såg, att Mardechaj icke höjde honom knän, ej heller tillbad honom, wardt han full med grymhet;

6. Och räknade för litet, att han skulle bära sin hand på Mardechaj allena; ty de hade sagt honom om Mardechaj folk; utan han for efter att förböra Mardechaj folk, alla de Judar, som i hela Ahasveros rike woro.

7. Iti första månaden, det är i den månaden Nisan, i tolfte året konungs Ahasveros, wardt lotten kastad * för Haman, ifrån den ena dagen till den andra, och ifrån månad allt intill den tolfte månaden, det är den månaden Abar.

* Esth. 9: 24.

Genom lottkastning wille Haman låta sina afgudaprester utröna den lyckliga dagen för utförandet af sitt företag. Af persiska ordet Pur, som betyder lott, fick den äminnessfest sitt namn, Purim, som Judarne sedan firade för att tacka Gud för sin räddning. Lotten kastades för den ena dagen efter den andra, för att utröna, om dagen war lyckosam, och det war en Herrans styrelse, att lotten utföll så, att saken blef så länge uppstuten och räddningen emellertid förberedes.

8. Och Haman sade till konung Ahasveros: Ett folk är föreströdt och hafwer delat sig ibland alla folk i alla ditt rikets land, och deras lagar äro andra än alla folks, och de böra icke efter konungens lag; och konungen står icke till gbrandes att låta dem så blifwa.

9. Om konungen så tådes, så strifwe, att man förböder dem; så wiss jag uppwäga tiotusende centner silfwer i arbetares hand till att låta inkomma uti konungens kammare.

10. Då tog konungen sin ring * af

handen och fick Haman, Medatha son, den Agagiten, Judarnas fiende.

* Esth. 8: 2.

11. Och konungen sade till Haman: Silfret ware dig skänkt, och folket dertill, att du må dermed gbra, hwad dig tädes.

12. Då kallade man konungens strifware på trettonde dagen i första månaden, och wardt strifwet, såsom Haman besallde, till konungens förstar och till landshöfvingarna både här och der i landen och till höfwitsmännerna för hwart folk i landen här och der efter hvars och ens folks strift och efter deras mål; under konung Ahasveros namn, och med konungens insegel försegladt.

13. Och brefwen wordo försända med bud uti alla konungens land, till att förgebra, dräpa och förlägga alla Judar, både unga och gamla, barn och qwinnor, allt på en dag, nemligen på trettonde dagen i tolfte månaden, det är den månaden Abar; och till att stöfla deras gods.

14. Alltså höll brefwet inne, att ett bud utgånet war i alla land till att förkunna alla folk, att de på den samma dagen skulle redo wara.

15. Och buden gingo ut med hast efter konungens besallning; och i staden Susan wardt uppslaget ett påbud; * och konungen och Haman sutto och drucko; och staden Susan wardt beymrad.

* Esth. 4: 8.

Emedan uti staden Susan bodde en mängd Judar, så blef äfwen det öfriga folket beymradt för det stora blodbadet, som war att wänta, och fruktade måhända äfwen att uti dessa wäldsamheter blifwa inwecklade.

4. Capitel.

Mardechai grät, begäran. Esthers ursäkt, fasta.

Då Mardechai förnam, hwad stedt war, ref han sina kläder sönder, och drog en såd uppå, och strödde asfa uppå sig; * och gick ut midt i staden, ropande högeligen och klageligen; * Jon. 3: 6.

2. Och kom in för konungens dörr; th ingen måtte komma in genom konungens dörr, som en säck hade på sig.

Allt hwad som erinrade om Israels Gud och om bot och bättring, wille Persiens konung icke se, emedan han enligt deras falska lära sjelf ansågo för en gud.

3. Och i alla land, dit som konungens ord och bud räckte, war en stor jemmer ibland Judarna; och många fästade och greto, sbrjde och lågo i säckar och i asfa.

I den stora nöden och faran wände sig nu Judarne med fasta och bön och med yttre tecken till bättring till sina faders Gud och bado om nåd och beskydd. Wi finna icke, att de gjorde detta före Jerusalems förstöring, ehuru faran då war lika stor. De hade således genom Herrans tuktande nåd blifwit förödmjuktade, deras starka böjelse för afguderiet war bruten, och de hade nu deremot en djup afsty för hedningarnas falska gudar. De singo nu i fångenskapen erfara bönhörelsen af Salomos härliga bön och blefwo frälske, då de ropade till Herran i det främmande landet, ber de wore.

4. Då kommo Esthers tjenstepigor och hennes kamererare, och sade henne det; då wardt drottningen swärligen försärad; och hon sände kläder till Mardechai, att han skulle draga dem uppå, och lägga säcken af sig; men han tog dem icke.

5. Då kallade Esther Satach, en af konungens kamererare, som för henne stod, och gaf honom besallning till Mardechai, att hon måtte få weta, hwad det wore, och hwi han gjorde så.

6. Då gick Satach ut till Mardechai, der han stod på gatan i staden utanför konungens port.

7. Och Mardechai sade honom allt, det honom händt war, och summan af silfret, som Haman tillredt hade till att wäga in uti konungens kammare för Judarnas skull, att han måtte förgebra dem.

8. Och fick honom afstriften af budet, * som i Susan uppslaget war på deras förberf, att han skulle det låta se Esther; och bdd henne, att hon skulle ingå till konungen, och bedja en bön af honom, och få weta af honom om sitt folk.

* Esth. 3: 15.

9. När Satach kom in, och sade Esther Mardechai ord;

10. Sade Esther till Satach, och lät säga Mardechai:

11. Det weta alla konungens tjenare och folken i konungens land, att hwiltan

som ingår till konungen i den inre gården, ware sig man eller qwinna, den icke kallad är, den skall efter lagen stragt dö, utan så är, att konungen räcker ut emot honom den gylbene spiran, att han dermed må lefwande blifwa; men jag är nu icke kallad i trettio dagar till att komma in till konungen.

12. Då dessa Esthers ord wordo sagda till Mardechai,

13. Bad Mardechai säga henne igen: Tänk icke det, att du undsätter ditt lif, efter du är i konungens hus, för alla Judar.

14. Förty om du i denna gången tiger stilla, så kommer åt Judarna en hjelp och undsättning af en annan väg, och du och din faders hus warder för-gäendes; och ho wet, om du icke för denna tidens skull är kommen till riket?

15. Esther lät swara Mardechai:

16. Så gåd nu bort, och församla alla Judar, som i Susan förhanden äro; och fasten för mig, så att I icke äten eller driken i tre dygn, hwarken dag eller natt; jag och mina tjenarinnor wilja också fasta; och så will jag gå in för konungen emot budet; blifwer jag borta, så är jag borta.

Fastandet war både ett uttryck af ånger och förödmjuktelse inför Gud, och hade tillika det ändamål att göra dem mera ifriga och brinnande i bönen. Både Esther och Mardechai ådagalägga en from förtröstan på Herran, af Sonom wänta de hjelp och räddning, och weta wäl, att de icke kunde räddas på annat sätt än genom Hans nåd och förbarmande.

17. Mardechai gick bort, och gjorde alltså, som Esther honom budit hade.

3. Capitel.

Esthers ynnest, bön. Hamans skryt, råd, galge.

På tredje dagen klädde Esther sig i drottningklädnad, och gick in i gården för konungshuset, innerst emot konungsmaket; och konungen satt på sin konungliga stol i konungshuset tvärt emot dörr-
ren i huset.

2. Och då konungen såg Esther, drottningen, stå i gården, fann hon nåd för hans ögon; och konungen räckte ut den

gylbene spiran i sin hand emot Esther; så gick Esther fram, och tog på andan af spiran.

3. Då sade konungen till henne: Swad will du, drottning Esther, och hwad begär du? Ja, och hälften af riket skall dig gifwet warda.

4. Esther sade: Om konungen täckes, så komme konungen och Haman i dag till en måltid, som jag tillredt hafwer. *

* Esth. 7: 1.

5. Konungen sade: Skynder eder, att Haman må gå, såsom Esther sagt hafwer. Och konungen och Haman kommo till måltiden, som Esther tillredt hade.

6. Då sade konungen till Esther, när han win druckit hade: Swad bedes du? Det skall dig gifwet warda; och hwad begär du? Ja, och hälften af mitt rike, det skall dig se.

7. Esther swarade och sade: Min bödn och begär är:

8. Hafwer jag funnit nåd för konungen, och konungen täckes gifwa mig min bödn och gåra mitt begär, så komme konungen och Haman till måltid, som jag för dem tillreda will, så will jag i morgon gå, som konungen sagt hafwer.

9. Så gick Haman den dagen glad derut och lustig; och då han såg Mardechai mid konungens dörr, att han icke uppstod, och icke en tid röörde sig för honom, wardt han full med vrede öfwer Mardechai.

10. Men Haman lät det icke bekomma sig; och då han hem kom, sände han och lät kalla sina wänner och sin hustru Seres;

11. Och förtäljde för dem sina rikedomars härlighet och sina barns myckenhet, och huru konungen hade gjort honom wäldig, och att han upphöjd war öfwer konungens förstar och tjenare.

Haman berättar i sitt öfvermod det, som till en del war en nyhet, nemligen att han war konungens och drottningens gunstling (v. 12), men widrörer äfwen sin höghet och sin lyda i allmänhet för att ännu mera tillwinna sig sina anhörigas och sina wänners beundran. Sela hans betennde wisar, att hans tötteliga sinne hade den riktiga näring, såsom då en öre gödes till sin slagtebag.

12. Och sade Haman ytterligare: Och

hafwer brottningen Esther ingen låtit komma med konungen till den måltid, som hon tillredt hade, utan mig; och är jag bestämt i morgon hjuden till henne med konungen.

13. Men med allt detta kan jag icke vara tillfreds, så länge jag ser den Juden Mardechai sitta för konungens dörr.

14. Då sade till honom hans hustru Seres och alla hans vännar: Låt uppresa en galge, femtio alnar hög, och säg i morgon konungen, att man låter hänga der Mardechai uti; så kommer du med konungen glad till måltid. Det täcktes Haman väl, och han lät uppresa en galge.

En galges gestalt i forntiden var antingen blott en rak trädstam eller en stam med ett tvärträd, således ett kors. Galgens höjd skulle betydena brottets storlek, hwartil den gjort sig skyldig, som derpå skulle upphängas.

6. Capitel.

Konungen ängslas, befäller Haman råder, ärar, förjer.

Uti den samma natten kunde konungen icke sofwa, och lät hemta skrönikor och historier;* och de wordo lästa för konungen. * *Esth.* 2: 23.

2. Då råtabe man der uppå, der skrifwet war, huru Mardechai hade gjort förvaring, att de två konungens kamererare Bigthana och Theres, som waltade wid dörren, hade i sinnet slå uppå konung Ahasveros.*

* *Esth.* 2: 21, 2c.

3. Och konungen sade: Hwad hafwa wi gjort Mardechai till ära och lön derför? Då sade konungens swenner, som honom tjente: Honom är intet stedt.

4. Och konungen sade: Ho är der i gården? Ty Haman war kommen i gården utanför konungshuset, att han skulle säga konungen om Mardechai, att han måtte hänga i galgen, som han honom tillredt hade;

5. Och konungens swenner sade till honom: Si, Haman står ute på gården. Konungen sade: Låt honom komma in.

6. Då Haman kom in, sade konun-

gen till honom: Hwad skall man göra den man, som konungen gerna ära will? Men Haman tänkte i sitt hjerta: Hwem skulle konungen gerna wilja göra ära, utan mig?

7. Och Haman sade till konungen: Den man, som konungen gerna will ära,

8. Honom skall man hafwa fram, och kläda uppå honom konungsliga kläder, dem konungen plägar draga, och den häst, som konungen plägar uppå rida, och att man sätter en konungslig krona på hans hufvud;

9. Och man må få den klädningen och hästen uti en konungens förstes hand, att han ikläder den man, som konungen gerna ära will, och förer honom på hästen öfwer stadsgatorna, och låter ropa framför honom: Så skall man göra den, som konungen gerna ära will.

10. Konungen sade till Haman: Stynda dig, och tag klädningen och hästen, såsom du sagt hafwer, och gör alltså med den Juden Mardechai, som för konungens dörr sitter; och låt intet fattas af allt, det du sagt hafwer.

11. Så tog Haman klädningen och hästen, och klädde på Mardechai, och förde honom på stadsgatan, och ropade framför honom: Så skall man göra den man, som konungen gerna ära will.

12. Och Mardechai kom igen in för konungens dörr; men Haman styndade sig hem, och skrifte med skyldt hufvud;

13. Och förtäljde sin hustru Seres, och alla sina vännar allt, det honom hänt hade. Då sade till honom hans wise och hans hustru Seres: At Mardechai af Juda såd, för hwilken du hafwer begynt att falla, så hafwer du ingen makt med honom, utan du måste falla för honom.

Med de wisa menas de spåmän och teknatydnare, som Haman hade i sin tjänst, såsom konungen och de förnäma i landet. Det war nu sannolikt redan belant, att Esther war en Judinna.

14. Wid de ännu med honom talade, kommo konungens kamererare dertill och hastade på Haman till att komma till måltiden, som Esther tillredt hade.

7. Capitel.

Konungen frågar, Esther beder.
Saman hänges.

Då konungen kom ned med Saman till måltiden, som drottningen Esther tillredt hade:*
* Esth. 5: 4, 5.

2. Sade konungen till Esther på den andra dagen, då han win druckit hade: Hwad bedes du, drottning Esther, det man dig gifwa må, och hwad begär du? Ja, och halfwa riket, det skall ste dig.

3. Drottningen Esther swarade och sade: Hafwer jag sunnit nåd för dig, o konung, och om konungen så täckes, så gif mig mitt lif för min böns skull och mitt folk för mitt begärs skull.

4. Ty wi äro sålde, jag och mitt folk, till att wi skola förgras, slås ihjäl och förläggas; Gud gifwe, att wi dock habe till trålar och träslinnor sålde varit, så wille jag hafwa tegat; och hade då fienden ide gjort konungen skada.

Drottningen talar i afbrutna uttryck i sin häftiga sinnesrörelse. Och hade ide fienden då gjort konungen skada, grt.: men fienden är ide i skänd att ersätta konungen skadan, nemligen förlusten af en stor mängd trogna underfåter.

5. Konungen Ahasveros talade och sade till drottningen Esther: Hvilken är den? Eller ho är den, som sådant tör sätta sig i sinnet att döbra?

6. Esther sade: Den fienden och hataren är denne onde Saman. Men Saman wärdt försträckt för konungen och drottningen.

7. Och konungen stod upp ifrån måltiden och ifrån winet i sin grymhet, och gick in uti trädgården wid huset; och Saman stod upp, och bad drottningen Esther om sitt lif; ty han såg, att honom war ondt beredt af konungen.

8. Och då konungen kom åter igen af trädgården wid huset in uti salen, der man ätit hade, lutade Saman in på bänken, der Esther på satt. Då sade konungen: Will han och öfwerfalla drottningen här i huset när mig? Då det ordet gick utur konungens mun, förstyhde de Samans ansigte.

De betäckte nu Samans ansigte, emedan han såsom en till böden förfallen förbrutare ide war wärdig att se konungens ansigte.

9. Och Harbona, en af kamererarena för konungen, sade: Si, uti Samans hus står en galge, femtio alnar hög, som han till Mardechaj gjort hafwer, hwilken för konungen godt talat hafwer. Konungen sade: Låt hänga honom deruti.

10. Alltså hängde man Saman i galgen, som han till Mardechaj gjort hade. Sedan saktade sig konungens wrede.

Denna galges eller trädstams upprestande war också ett brott, för hwilket Saman nu vidare anlagas. Att högmöd går för fall är en beständig ordning i Guds rike, och så snart man ser en högmödig människa, så kan man med wisshet säga, att antingen måste hon frivilligt falla till Jesu kors och salunda blifwa räddad, eller faller hon allt djupare ned uti det egna förderfwet, oförstånd, förhärdelse, och förblindelse, och bereder sig sjelf sin undergång, såsom Saman hade upprett den höga galgen åt sin egen person.

8. Capitel.

Mardechaj ära. Esthers bön, bref.
Juda fröjd.

På den dagen gaf konungen Ahasveros drottningen Esther Samans, Judarnas fiendes, hus; och Mardechaj kom för konungen; förty Esther lät förstå, huru han war henne åkommen.*

* Esth. 2: 20.

2. Och konungen tog sin ring af,* som han af Saman tagit hade, och fick Mardechaj. Och Esther satte Mardechaj öfwer Samans hus.

* Esth. 3: 10.

3. Och Esther talade ytterligare för konungen, och föll honom till fota, gret, och bad honom, att han skulle till intet döbra Samans, den Agagitens, ondska, och hans uppsåt, som han emot Judarna för händer hade.

4. Och konungen räckte den gylbene spiran till Esther. Då stod Esther upp, och trädde fram för konungen;

5. Och sade: Om konungen täckes, och jag hafwer sunnit nåd för honom, och det så wore konungen beläget, och om jag täckes honom; så strifwe man,

att Hamans uppsåts bref, Medatha sons, den Agagitens, måga warda igenkallade, dem han utskrifwit hafwer till att förögöra Judarna i alla konungens land;

6. Ty huru kan jag lida det onda, som mitt folk uppå gällor? Och huru kan jag se uppå min slägts förderf?

7. Då sade konungen Ahasveros till drottningen Esther och till Mardechai, den Juden: Si, jag hafwer gifwit Esther Hamans hus, och honom hafwer man hängt i en galge, derföre att han bar sin hand på Judarna.

8. Så skrifwer I nu ut för Judarna, såsom eder tädes, under konungens namn, och besegler med konungens ring; förty de skrifwelser, som under konungens namn skrifwas, och med konungens ring beseglade warda, dem måtte ingen igenkalla.

9. Så wordo konungens skrifware kallade på den tiden i tredje månaden, det är den månaden Siwan, på tredje och tjugonde dagen; och wardt skrifwet, såsom Mardechai hbb, till Judarna och till förstarna, landshöfdingarna och höfwitsmännerna i landen allt ifrån Indien in till Ethiopien, nemligen i hundrade sju och tjugu land; hwarje land efter sin skrift, hwarje folk efter sitt mål, och Judarna efter deras skrift och mål.

10. Och det skrefs under konung Ahasveros namn, och med konungens ring beseglades; och han sände bresfwen med ribande bud på unga mular.

11. Och besallde Judarna, der som de woro i städerna, att de skulle församla sig, och stå för deras lif, och förögöra, dräpa och förlägga alla lands och folks matt, som dem bedröfwade, med deras barn och qvinnor; och taga deras gods;

Då det påbud, som konungen redan hade utfärdat om Judarnes dödaude, ide kunde återkallas, emedan detta hade varit stridande emot Persernas grundlag, så war nu ingen annan utväg till Judarnes räddning öfrig, än att gifwa dem tillåtelse att försvara sig då de blefwo anfallna, enligt konungens första påbud. Men då det nu blef betant i landet, att konungen wille Judarne wäl och tillät dem att försvara sig, samt att Mardechai, en Jude, war konungens gunstling, så är det ide troligt, att man på många ställen wägade anfalla Judarne, och således singo wäl ide heller Judarne mångstädes

anledning att dräpa någon af hedningarna, men de skulle wara beredde att försvara sig (v. 18).

12. På en dag, i alla konung Ahasveros land, nemligen på trettonde dagen i tolfte månaden, det är den månaden Nbar.

13. Och bresfwets innehåll war, att ett bud utgifwet war i alla land, till att tungöra alla folk, att Judarna skulle på den dagen redo wara till att hämnas öfwer deras fiender.*

* Esth. 3: 13; cap. 9: 1.

14. Och de ribande buden på mular redo ut snarligen och med hast efter konungens ord, och påbudet wardt uppslaget i Susan stad.

15. Men Mardechai gick ut ifrån konungen i konungsliga kläder, gult och hwitt, och med en stor guldkrona, klädd uti en linne- och purpurmantel; och staden Susan fröjdade sig och war glad;

16. Men för Judarna war uppgånget ljus och fröjd, glädje och ära.

17. Och i alla land och städer, dit konungens ord och bud rädte, der wardt ibland Judarna fröjd, glädje, lust och goda dagar; så att många af folken i landen wordo Judar; ty Judarnas fruktan kom öfwer dem.

Judarnas fruktan kom öfwer folken, så att de fruktade för Judarne lika mycket som Judarne hade fruktat dem.

9. Capitel.

Juda hämnd. Hamans söner dräpne. Purim.

Uti tolfte månaden, det är den månaden Nbar, på trettonde dagen, hwilken konungens ord och bud* förelagt hade, att man det göra skulle; rätt uppå samma dagen, då fienderna skulle öfwerfallit Judarna, wände det sig så, att Judarna skulle öfwerfalla sina fiender.

* Esth. 3: 13; cap. 8: 13.

2. Så församlade Judarna sig i deras städer i alla konung Ahasveros land, att de skulle göra anfall på dem, som dem ondt ämnade; och ingen kunde stå emot dem; förty deras fruktan war kommen öfwer alla folk.

De skulle göra anfall på dem, som dem ondt ämnade, men ide anfalla, om de ide sago tillrustningar till anfall emot sig.

3. Och alla öfverstarna i landen och förstarna och landshöfdingarna och konungens embetsmän höllo Judarna i ära; ty Mardechai fruktan kom öfver dem.

4. Förty Mardechai var myndig i konungens hus, och hans rykte hördes i alla land, huru han wägte till och wardt wäldig.

5. Alltså slogo Judarna alla sina fiender med swärd, bräpo och neberlade dem; och gjorde efter sin wilja på dem, som dem fiender woro.

De, som angrepo Judarne, blefwo således dödade.

6. Och i Susan stad slogo Judarne och bräpo femhundrade män.

7. Dertill slogo de Parsanbatha, Dalphon, Apatha,

8. Boratha, Abalja, Aribatha,

9. Parmastha, Arisai, Aribai, Bajesatha,

10. De tio Hamans söner, Medatha sons, Judarnes fiendes; men wid deras egobelar kommo de icke.

11. På samma tiden kom talet på de slagna i Susan stad in för konungen.

12. Och konungen sade till drottningen Esther: Judarna hafwa i Susan stad slagit och nederlagt femhundrade män och de tio Hamans söner; hwad skola de göra i de andra konungens land? Hwad bedes du, att man dig gifwa skall? Och hwad begär du mer, att man göra skall?

13. Esther sade: Om konungen tänkes, så låte han och i morgon Judarna göra i Susan efter det bud, som i dag warit hafwer, att de måga hänga de tio Hamans söner i galge.

14. Och konungen befallde att göra så; och budet wardt i Susan uppslaget, och de tio Hamans söner wordo hängde.

15. Och Judarne församlade sig i Susan på fjortonde dagen i den månaden Nisan, och slogo ihjäl i Susan trehundrade män; men wid deras egobelar kommo de icke.

Af denna berättelse synes tydligen, att Judarnas hämndlystnad nu begagnade tillfället att hämnas på många fiender. Wisserligen kan de slagnas antal i en så folkrig hufvudstad icke anses stort i en sådan förwirring, men det är

sanmolikt, att Judarna i sin hämnd gjorde hwad de sedaningo djupt ängra. Den Heliga Skrift berättar blott, men uttrycker ingalunda något bifall till detta förfarande.

16. Men de andre Judar i konungens länder kommo tillammans, och stodo för sitt lif, att de måtte göra sig rolighet för sina fiender, och slogo sina fiender fem och sjuttio tusen; men wid deras egobelar kommo de icke.

17. Detta skedde på trettonde dagen i den månaden Nisan; och på fjortonde dagen i samma månaden höllo de hvilat; den gjorde de sig till en wällusts och fröjds dag.

18. Men de Judar i Susan woro tillsamman komne både på trettonde och fjortonde dagen; och höllo hvilat på femtonde dagen; och den dagen gjorde man till en wällusts och glädjes dag.

19. Dertföre gjorde de Judar, som på hygden och i små städerna bodde, den fjortonde dagen i den månaden Nisan till en wällusts och glädjes dag och sände den ene den andra skänker.

20. Och Mardechai skref allt detta, som skedt war, och sände brefwen till alla Judar, som woro uti alla konung Mhasveros länder, både när och fjerran;

21. Att de skulle webertaga och hålla den fjortonde och femtonde dagen i den månaden Nisan hwarit år;

22. Efter de dagar, i hvilka Judarna till ro komne woro för sina fiender, och efter den månaden, i hvilken deras sorg i glädje, och deras gråt i wällust wänd wardt, att de skulle dem hålla för wällusts och glädjes dagar, och sända den ene den andra skänker, och dela med de fattiga.

23. Och Judarne togo der wid, och gjorde, som de beghnt hade, och det Mardechai till dem skref;

24. Huruledes Haman, Medatha son, den Agagiten, alla Judars fiende, hade i sinnet att förgöra alla Judar, och låta kasta lott,* till att försträcka och förgöra dem;

* Esth. 3: 7.

25. Och huru Esther hade ingått till konungen, och bestått, att hans onda uppsåt, som han emot Judarna tänkte, måtte genom bref wändas in på hans

hufvud; och huru man honom och hans söner hade hängt i galge.

26. Af hwilket desse dagar kallades Purim, efter lotts namnet, efter alla detta brefs ord, och hwad de sjelfwe sett hade, och hwad till dem rätt hade.

27. Och Judarne togo det uppå sig och sin säd och uppå alla dem, som gifwo sig till dem, att de icke wille gå härifrån.

28. Att de ju wille hålla dessa två dagarna hwart år, såsom de förestrifne och förelagde woro, så att dessa dagar icke skulle förgåtne, utan hållne wara, barn efter barn i alla slägter, i alla land och städer; det äro de dagar Purim, hwilka icke stola brutne wara ibland Judarne, och deras äminnelse icke förås när deras säd.

29. Och drottningen Esther, Abihails dotter, och Mardechai den Juden, skrefwo med all makt till att fast göra detta andra brefs wet om Purim.

30. Och sände brefs wett till alla Judar uti de hundrade sju och tjugu land i konung Ahasveros rike med wänliga och trofasta ord:

31. Att de skulle hålla dessa dagar Purim på deras bestämde tid, såsom Mardechai den Juden och drottningen Esther dem förelagt hade; såsom de uppå sina själar och uppå sin säd anammat hade det ärendet om fastan och ropet.

Denna högtids ändamål, som med anledning af Judarnas räddning strades, skulle wara en glädje- och tackägelsefest, men de skulle tillita mid denna fest tänka derpå, att hjälpen ifrån

Herran hade blifwit nedfallad genom fasta och bön. Denna högtid strades sedan årligen ibland Judarne till minne af denna räddning. Det är Purimhögtiden som menas i Joh. 5: 1, 2c.

32. Och Esther befallde stadfästa detta ärendet om Purim, och skrifwa uti en bok.

Denna bok är Esthers bok, skrifwen på hennes befallning, utan att skrifwarens namn nämnes.

10. Capitel.

Konungens makt. Mardechai myndighet.

Doch konung Ahasveros lade en stätt uppå landet och uppå barna i hafwet.

2. Men allt det under hans wäld och makt stebde och om den stora härlighet, som konungen gaf Mardechai, si, det är skrifwet uti de konungars Chrönika i Medien och Persien.

3. Ty Mardechai den Juden war den andre näst konungen Ahasveros och stor ibland Judarna, och täck för alla sina bröder; den der sökte det godt war för sitt folk, och talade det bästa för all sin säd.

För hela det Judiska folket woro dessa märk-wärdiga händelser af största wigt; deras tillstånd blef mera lydligt och blomstrande i dessa länder, der de flesta af dem gwarblefwo och förskade sig och förbereddes till Christendomens emottagande. I den Apostoliska tiden och i den Christna kyrkans första tidehwarf gjorde Christendomen stora framsteg i de Babyloniska och Persiska länderna, samt i det gamla Asyrien, och det är sannolikt, att de flesta, som blefwo Christna, woro af Savaels folk. Så banar Herren i sin werldregering wägen för sitt rike, och detta fler skundom på förunderliga wägar. Ef. 40: 3, 4.

Ände på Esthers Bok.